

היהדות החרדית, האם תשתקי? הלא כלימה תכסה פניך!

מאד מאיזה רוח של חינוך יהודי.

המספר של שלושת אלפים ושש מאות המתחנכים אצל נוצרים אינו החלטי. ישנם אישים מוסמכים האומדים את מספר הילדים האלה לחמשת אלפים.

והשאר — המתחנכים במעונות הילדים היהודים? הם אינם מתחנכים ברוח יהודית, ברוח התורה. אין להם ידיעה כלשהי על יהדות. אינם יודעים דבר או חצי דבר על חגים יהודים, על איזה מצווה או מנהג יהודי, על כשרות, על תפלה, חינוך גויי ממש. היהדות נלמדת רק במעונות הילדים של ה"בונד", שם לומדים אידיש...

זהו הסיכום האיום.

רק מאה ותשעה ילדים יהודים בצרפת מקבלים חינוך חרדי, במעונות הילדים החרדים. שהם שלשה במספר בצרפת: באולן ליד ליון, המתנהל על ידי הסתדרות הנוער החרדית, "ישורון" (41 ילדים), באקס-לה-בן, בהנהלת הרב מואל (35 ילדים) ובוואראן, תחת הש" פעתן של הרב שניאורסון מפאריס (33 ילדים). ושלושה מעונות הילדים החרדים נלחמים מלחמה קשה על קיומם, מבחינה כספית תקציבית. הם מקבלים אלף פראנק לחודש בעד כל ילד, אולם ההוצאות הן גדולות בהרבה מסכום זה.

מנהלי "אזע" בצרפת, טוענים שהם משאירים את הילדים אצל הנוצרים רק בגלל קשיים כספיים. הם טוענים גם, שחסרים להם כלי מטה בעד הילדים וגם מדריכים ומטפלים יהודים. כמוכן, שאי אפשר להסכים עם גישה כזאת בשום אופן.

יש אפשרות לקבל אלפים ילדים יהודים לחינוך תורה ומסורה, בפרט שאלפים ילדים הם ילדי יהודים חרדים — אלא שחסרים האמצעים. עסקני החרדים המעטים הנמצאים בצרפת מועיקים את היהדות החרדית בעולם כולו: הצילו את הילדים משמד ומהמרה!

על אלפים ילדים יהודים בצרפת, ילדי קדושים וטהורים, ילדי מגורשים למחנות מוות — מאיימת סכנת השמד, ההמרה לדת הנצרות. זוהי הידיעה הנוראה המוסמכת שהגיעה אלינו באלה הימים מצרפת. אלפים ילדים נמצאים בכתיים נוצרים, במינוחים, והילדים שנמצאים כבר בידי יהודים, גם הם מקבלים חינוך, הור לגמרי לרוח ישראל סבא. למרות כל הפניות, וקריאות-הזעקה של העסקנים החרדים הבודדים והרבנים שמספרם קטן מאד בצרפת, ליהדות החרדית בארצות החופש — לא הגיעה כל עזרה, והמצב הולך ורע מיום ליום. הנשאר לנו לפליטה — גם הוא הולך ונאבד מתוכנו.

והנה שפת המספרים האיומה, שנערכה ביד זהירה ומוסמכת: סכנת ההמרה והשמד הרוחני מרחפת על חמשה עשר אלף ילדים יהודים בצרפת. מהם כעשרת אלפים ילדים של הורים, שגורשו למחנות העבודה והמוות. לחמשת האלפים הילדים הנוותרים יש הורים בצרפת, אולם בגלל המחסור והמצוקה, מוכרחים הם להתחנך במעונות ילדים או מוסדות צדקה אחרים. 7.400 ילדים יהודים מקבלים עזרה מ"אזע", החברה היהודית לעזרת הילדים. ל"אזע" 11 מעונות ילדים, הכוללים בתוכם אלף שלש מאות ילדים. "אזע" הכניסה גם אלף ילדים יהודים לבתיים נוצרים והיא גם מכלכלת אותם. כן היא מכלכלת עוד 200 ילדים הנמצאים במנוחים נוצרים. יחד אלף ומאתיים ילדים, שעליהם מרחפת סכנת ההמרה יום יום, ואלה הם ילדים המתכללים על ידי "אזע". היא משלמת בעד כלכלתם אלף פראנק לחודש (ההוצאות במעונות הילדים הן גדולות בהרבה). עוד אלפיים ושש מאות ילדים יהודים נמצאים בכתיים נוצרים, או במנוחים — יוצא ששלושת אלפים ושש מאות ילדים יהודים מתחנכים אצל נוצרים ונמצאים בסכנת שמד מתמדת.

מלבד זה מתחנכים ארבע מאות ילדים יהודים במעונות של הארגון הקומוניסטי היהודי, "אוניון", בהם כמוכן החינוך רחוק הוא

אפשרות ללחוץ על "אזע", שהחינוך אצלה יוטב, ללחוץ על "אזע", שיוציא את הילדים מהמנוחים ומהבתיים הנוצרים. אלא שחסר הכסף.

כל הפניות וקריאות האזעקה ליהדות החרדית בארצות החופשיות, האנגלו-סאכסיות לא הועילו. האם היהדות החרדית תשחוק גם להלאה? הלא כלימה תכסה פנינו — אם ברגע כזה נשתוק, אם ברגע כזה לא נבין מה מוטל עלינו, לא נבין את האחריות הרובצת עלינו לדורנו אנו, לדור הבא, לדורות הבאים.

והיהדות החרדית בארץ ישראל, האדמו"רים, הרבנים, ראשי הישיבות, העסקנים הזורדים, העשירים החרדים, והציבור החרדי כולו בלי יוצא מן הכלל — כולם כולם צריכים להתגייס למען העבודה הקדושה הזאת של הצלת נפשות, תרתי משמע. הצלת נפשות במלוא מובן של המלה, כולם צריכים להתגייס למען השגת הסכום הנחוץ להצלת כל ילדי ישראל בצרפת, בבלגיה ובשאר ארצות אירופה. אל נא נאמר, אי אפשר הדבר, צריכים סכומים ענקיים. כי עלינו להתחיל לעשות, לפעול בכל כוחותינו, ולא עלינו המלאכה לגמור. עלינו להתחיל בהתלהבות, בשלהבת י—ה, באש קודש, ובכח ההתלהבות הזאת נפעיל את היהדות החרדית בגולת אמריקה ואנגליה ואפריקה הדרומית. אנו נתחיל, אנו נרעיש את העולם התורתי. אנו יהודי ארץ ישראל, שחינו הראשונים להצלת הגוף, נהיה נא הראשונים עתה להצלת הנשמה, נשמת ישראל סבא.

ואין כאן כל תירוץ ואמתלא לאי-פעולה לשום איש המסרב לשתף פעולה בהצלה, תירוצים העטופים בעטיפות של קנאות, של קולות שונים, ואנשים המסותרים מאחורי חומה של אי שיתוף פעולה גם בהצלת נפשות מישראל — גם הם אין להם כל תירוץ ואמתלא. כי כאן, היהדות החרדית עצמה צריכה לקחת את היזמה ואת הפעולה לידה, כי ענינה, ורק ענינה הוא להציל את נשמת האומה, את הקדוש ביותר באומה, את תינוקות של בית רבן.

אם נכשל כאן, אם נתעצל כאן, אם נמציא תירוצים שונים כאן, אם לא נפעול כאן, אם נשתוק כאן — אין אנו זכאים לשום דבר, אין אנו זכאים לדרוש את הנהגת האומה, אין אנו זכאים לדרוש את הנהגת הישוב, אין אנו זכאים אסילו לדרוש חלק מתהנהגה. היהדות החרדית הועמדה עכשיו למיבחן. תעמוד נא במיבחן ותצא נא מהמערכה וידה על העליונה.

מצרפת מגיעה אלינו ידיעה-אזעקה מסעירה את הלבבות: חמ"שה עשר אלף ילדים יהודים — סכנת שמד והמרה מרחפת עליהם יום יום. שארית פליטת ישראל, האלפים הבדדים מילדי ישראל, ילדי קדושים וטהורים שניצלו באלף אלפי נסים מידי הצר הצורר — סכנת אבדון חדשה מרחפת עליהם. סכנה איומה של אבדון מתוך קהל ישראל.

אנו קוראים את הידיעה וכלימה תכסה את פנינו. מחמשה עשר אלף ילדים יהודים, רק מאה ותשעה ילדים בלבד מתחנכים ברוח תורה ומסורה. אפילו אחוז אחד למאה לא. וישנה האפשרות לחנכם לתורה ולמצווה. ישנה האפשרות לקבלם תחת כנפי השכינה. אין כאן צורך במאבק קשה עם הצר הצר, רר, אין כאן צורך במלחמה קשה שכרוכה בה סכנת נפשות, אין כאן צורך להצילם מתוך מסירות נפש מתוך מחנות מוות נאצים, אין כאן מחד של הגיסטאפו נופל על המצילים. לא, כל זה איננו כאן, כאן חסר דבר אחד, וכלימה וחרפה תכסה את הפנים, כשיש צורך לכתוב על הדבר הזה: כאן חסר רק כסף.

לוא היה הכסף — היו יכולים להציל אלפי ילדים מתוך המנוחים, מתוך הבתיים הנוצרים, מתוך מעונות הילדים בהם מתחנכים לרות זרה לישראל, היו יכולים להצילם לתורה, לרוח ישראל סבא, אלא שהכסף אין, פשוט איננו.

וישנה אפשרות של ייסוד מעונות ילדים חרדים חדשים, וישנה אפשרות של התרחבות של מעונות הילדים הקיימים, אותם שלשת מעונות הילדים היהודים החרדים, הנלחמים כה קשה על קיומם בגלל חוסר בכסף.

וישנה אפשרות להוציא את הילדים היהודים מהמנוחים, מהבתיים הנוצרים, כי החוק החדש על דבר הילדים של הורים מגורשים למחנות או לכיוון בלתי ידוע, מאפשר את הדבר הזה, להכניס את הילדים האלה מחדש תחת כנפי השכינה, (והמודיעים המוסמכים מוסיפים ברגש של אימה: ידועים לנו מקרים, שילדים של הורים חרדים, מכיניט אותם עכשיו לשמד במנוחים).

וישנה אפשרות של ייסוד תלמודי תורה ובתי ספר, "בית יעקב" בצרפת, דווקא עכשיו ישנה אפשרות כזאת. ישנה אפשרות לפתוח שיעורי ערב לתורה ולמוסר היחדות, ישנה אפשרות של ייסוד שיעורי ערב למלאכת ברוח התורה והמסורה, בלי חילול שבת וכדומה. וישנה אפשרות לחנכים מדריכים דתיים למעונות הילדים של "אזע", ישנה